

Mullicks sista avrättning

Indien håller fast vid dödstraff trots brist på bödlar och rep

I den folkliga valsegerns efterdyningar delades åter Indien i en debatt om dödstraffets vara eller icke vara. Dhananjay Chatterjee – som satt 13 år i fängelse – var dömd till döden för våldtäkt och mord på en 14-årig flicka vid namn Heta Parekh. Han avrättades i Kolkata den 14 augusti i år. Han dömdes på indicier och hans utblottade gamla föräldrar bad för andra gången presidenten om nåd, eller om att åtminstone få dö före sin son.

Avrättningen skulle från början ha ägt rum redan den 24 juni, men stoppades då i sista stund efter en ny nådeansökan. I väntan på ett slutgiltigt besked från president **Abdul Kalam** sida satt sedan bödeln, den 83-årige **Neta Mullick**, och surade i utkanten av Kolkata. Han hade laddat hårt genom att offra till Kali och supa sig full, och han skulle äntligen få lämna över yrket till sin 21-årige sonson **Prabhat**. Polisen bad honom i alla fall att stanna hemma av säkerhetsskäl, och han fick inte lämna huset utan att meddela polisen. Han måste vara beredd, ifall nådeansökan skulle avslås.

Mullick hade träningsmörten repet och utfört flera övningsavrättningar med sandsäckar. Han berättade för indiska tidningar hur noga han förberett sig och hur jeepen skulle ha kommit i gryningen och hämtat honom och sonsonen – hans nya assistent. Men sedan kom det oväntade meddelandet från fängelset.

Undvika darr på handen

Det var 15 år sedan Mullick avrättade någon senast, och han kände sig lite ringrostig inför det som skulle bli hans sista avrättning. Vid sin höga ålder måste den rutinerade bödeln vara extra noggrann för att inte skaka på handen. Han var irriterad över att få vänta och dessutom orolig för den arbetslösa sonsonens framtid. Denne skulle få ta över en genom fyra generationer nedärvd familjetradition och eventuellt också få fast anställning på något av Kolkatas fängelser. Slutligen var det så att Mullick skulle få 10 000 rupees för jobbet, dubbelt så mycket som förra gången – då han avrättade **Indira Gandhis** mördare.

Sedan Chatterjees sista nådeansökan avslagits började han och familjen hungerstrejka på gatan utanför Alipore-fängelset i Kolkata. Ett sista halmstrå.

83-årige bödeln Neta Mullick försvarar avrättningen av Dhananjay Chatterjee vid en paneldebatt om dödsstraffets vara eller inte vara, i Kolkata den 26 juni. FOTO: FRONTLINE

Men sedan det slutgiltiga beslutet väl fattats av prezydent Kalam att avslå nådeansökan agerade delstatsregeringen i Västbengalen skyndsamt, och den 14 augusti klockan 04.15 lämnade den dödsdömde Chatterjee – på sin 42:a födelsedag – lugnt cell nr 3 för att gå de sista stegen upp till galgen utropande "God bless you".

När den röda näsduken som ceremoniellet föreskriver kastats av fängelsedomaren drog Mullick för sista gången i sin karriär i spaken. Ett 60-tal ansökningar om att få bevittna avrättningen hade tidigare avslagits och två timmar senare överlämnades Chatterjees kropp till en hjälporganisation som åtagit sig stå för kremeringen. Bödeln Mullick å sin sida fördes med högt blodtryck och fullständigt utpumpad hem till förorten per ambulans.

Människorättsorganisationer i Kolkata hade frenetiskt protesterat mot avrättningen, och kända kulturpersoner som **Sunil Ganguly** och **Mrinal Sen** hade vädjat till presidenten. Men de allra flesta i Kolkata verkade dock helst vilja se Chatterjee död. Så även Mullick. Till BBC:s korrespondent berättade han pressad att hans samvete trots allt var rent – han hade minsann aldrig hängt vare sig revolutionärer eller frihetskämpar utan bara simpla kriminella.

Fadern avrättade 600

Och vem vill egentligen benåda någon som våldtagit och mördat ens egen dotter? Neta Mullicks far **Shival** som arbetade som bödel under den brittiska kolonialtiden hängde på sin tid uppemot 600 dödsdömda fångar, däribland den revolutionäre frihetskämpen **Surya Sen** 1934.

Men det är inte bara i Kolkata som fängelseledningen haft huvudbry. I Belgaums

centralfängelse i sydindiska delstaten Karnataka sitter fyra män dömda till döden för ett bombattentat nära Palar. Vid attentatet dödades 22 personer, däribland några poliser.

Dessa dödsdömda män har nu också begärt nåd hos presidenten. Och om han skulle neka, kommer fängelset att få fortsatt stora problem inte bara med att hitta bödel, utan också rep för avrättningen, rapporterade Sunday Express i Bangalore. Det råder nämligen extrem brist på bödlar i Indien. Det finns bara två stycken – förutom Mullick i Kolkata finns det bara en anställd på Tihar-fängelset i Delhi.

Reptillverkningen nedlagd

Och det rep av specialfiber som tidigare använts vid avrättningar, och som framför allt tillverkats av ett företag i västbengaliska Dinajpur, är numera svårt att få tag på. Företaget lade ner tillverkningen för några år sedan eftersom efterfrågan på rep sjunkit. Fängelseledningen oroar sig också för kostnaderna i samband med att behöva transportera en bödel till Karnataka med tåg eller flyg samt uppehälle under cirka 14 dagar, och ständigt beskydd.

Verkställda dödsstraff är visserligen ovanliga i Indien och straffet, som främst drabbar fattiga, skall bara användas i "ytterst sällsynta fall", vilket är en mycket svårtolkad formulering för domare i de olika delstaterna. Men trots långvarig debatt och trots brist på såväl bödlar som rep så har den indiska regeringen ändå inte på allvar övervägt att slopa dödstraffet. I stället talas det i dag om att införa mer "humana" avrättningsmetoder som till exempel injektioner med gift.

Jörgen Söfelde